Kőszeg, 1918. junius hó 30.-án. 26. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 10 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Aratás.

Magyarnak mindenha kedves ünnepe volt Péter-Pál napja, amikor sarlóra érett a buzakalász kincses terhe.

De régen volt, hogy a születő napsugár mosolygása ébresztette a dolgos kezü aratókat, kik vig dalokkal bucsuztak tőle, mikor alkonyatkor arany biborpallástba öltözve néhány órára távozott tőlük.

Régen volt, talán nem is volt, ki emlékszik még rá? Nem duplán, tiz-húszszorosan számitanak a háborus évek, ha felszaporodnak, — a fájdalom, mely lelkünket nyomja, ráfeküdt emlékezetünkre is. Támaszunk a jövő, a jövőbe vetett remény, mely tulsegit a jelen sivárságán és nem az összehasonlitásra késztete, délibábnak tetsző mult.

De mégis! Bármily fájdalmas a visszaemlékezés, mégis kérdezzük: hogy is volt? Gazdák és munkások kaszaltak, nyomtattak, takaritottak verejtékezve. Kemény, nehéz munka volt, de a föld szeretetében nevelt magyar szivesen végezte és nem volt nagyobb öröme, mint betakaritani az életet. Akkor még ennek az országnak a sorsa Isten és a földmivelő kezében volt.

Volt-e annyi haszna a legokosabb parlamenti beszédnek, a legbölcsebb intézkedésnek, volt-e akkora hatalma valami nagy urnak, mint amennyi bőség, hatalomforrás bugyogott a jó termésből? A gazda jólléte alapozta meg a nemzet jóllétét, hatalmát, A gazdáé volt, amit keserves kinlódás, aggódó reménykedés, örvendő megnyugvással fedél alá tudott hozni. Kié ma? Tán jobb, ha nem is gondolunk erre. Kevés érdeskezü férfi arat ma, több a munkában, gondban elcsigázott nő — de tegtöbbet arat mégis a halál.

Nem hallatszik dal, csak zokogás és panasz, irigy panaszkodása a szükölködő szomszédnak, hogy nem adunk neki többet, egyre többet.

Most adták ki nálunk az ugynevezett termésrendeletet. Szent igaz, hogy intézkedései szükségesek. Hadi érdek kivánja, hogy takarékoskodjunk, hadi érdek, hogy szövetségeseink se éhezzenek. Csak összes erőink egyesitésével és latbavetésével akadályozhatjuk meg, hogy ellenségeink győzedelmeskedjenek felettünk. Egyet azonban mégsem szabad elfelejteni: az élelmiszerek nagy részét mi adjuk azoknak, akik velünk egy sorban küzdenek a létért, nem lehet követelni, hogy befogják a nyomtató ló száját, hogy éppen mi, akik adják a kenyeret, éhezzünk, mert ez is csak ellenkezik tán a hadiérdekkel.

Sajnos, különösen szomszédaink nem akarják ezt megérteni. Ezenfelül még azt hiszik, hogy bőségben uszva tagadjuk meg tulzott követeléseiket.

Emberektől igazságot kérünk, hogy maradjon nekünk is valami a magunkéból, Istentől pedig, hogy teljesen a miénké maradjon a jövő évi termés és mint a régi aranyos időkben megint hallhassuk az aratók vig danáját!

A női hivatás.*)

Irta: Babarczy Ilona bárónő.

Ez a mai korszakban nagyon kétértelmü felfogás, miért már sok vita folyt. — Most, hogy ezen hosszantartó háboru, annyi véráldozatot követel, a családfők, kenyérkeresők, az élet ifju szerényei egymásután pusztulnak, ilyen szomoru világban, természetes, hogy a legtöbb esetben a nő van utalva a kenyérkeresőt pótolni és oly munkát is vállalni, melyre eredetileg nem volt hivatva Ezen természetellenes kényszerhelyzet a nőnemet azon veszélybe hozza, hogy észrevétlenül is, teljesen kivetkőzik eredeti mivoltából és általa egész lénye, belső lelkülete férfias jelleget öltöt. Lassacskán elpárolog az a szegény, gyengéd, engedékeny, szemérmes jellem, mely az egész női lénynek legvonzóbb disze és helyette fellép az öntudatos, szabad modor: a férfi helyett végzett munka oly erőlyessé, öntudatossá teszi, hogy az eredeti női-munkát háttérbe szoritja és szinte szégyenletessé lesz előtte annak gyakorlása. Már pedig az Isten a nőt nem hatalmaskodó, önálló kenyérkereső egyénnek teremtette, hanem társnak, függő lénynek, a családi boldogság megalkotójának; ha azonban a szükség a mai korszakban ugy kivánja, hogy helyét álljuk a férfinak, ugy tegyük is ezt teljes erőnkből, lelkiismeretesen, higgadtan, de tartsuk meg mellette női erényeinket és azért el ne hanyagoljuk az első kötelességünket, amiért Isten minket teremtett. Nagyon tisztelni és becsülni való dolog a nőben, ha különös szellemi képzettségét cultiválja és tudományos pályára adja magát, de ezt is csak ugy tegye, ha a családi környezete és a házi rend mellette nem szenved, mert mit ér a sok tudomány, ha mellette a családi boldogság vész kárba. — A leánynak hivatása a férjhezmenés, azaz jó feleség, jó anya, jó háziasszony lenni, tehát elsősorban ehhez kellene magát kiképezni. Rendes tanulmányai mel-

*) Mult heti számunkból helyszüke miatt maradt ki.

Tárca.

Szakonyi Synodus.

— Régi jegyzőkönyvek alapján. —

Azon mozgalomnak hullámverése, melyet az akkori hatalom a reformatio terjedése ellen meginditott, városunkig is eljutott és ugyancsak cselekvésre serkentette a nemes magistratust, lévén Kőszeg szab. kir. város Sopron várossal, mellyel mindig az elvek s érdekek azonosságánál fogva szorosabb viszonyt tartott fenn, a reformatiónak egyik főhelye. Másról sem szólnak a jegyzőkönyveknek lapjai, mint azon gravamenek és injuriákról, melyet a reformatió hivei a hatalom részéről eltürni voltak kénytelenek. Gyülekeztek, consultálak supplicáltak, ablegáltak, — kevés eredménnyel. De azért szivósan védték jogaikat, önkényt be nem hódoltak és csak az erőszaknak engedtek.

Biró Uram először 1660 évi junius hó 3-án emlékezik a nemes magistratusban „az mostani Istentelen Persecutióról" (üldözésről) mely ellen Klisch Daniel prädicator isteni szolgálatot s prädicatiot javasalt, mint az más helyeken már megtörténik! A nemes tanács „minden héten chütörtok Napyát választotta arra: Isten ő Szent Fölseghe Sz. fiának érdemeyért vegye el rolunk ezt az lölki háborut, hogy maradhasunk Sz. igheje mellet! Amen".

Biró Uram ez ülésben azt is bejelentette, hogy Musay Gergely Püspök Ur hozzá intézett levelében a várost az mostani zürzavaros és Persecutios időben az instáló Szakony Synodusra meghivja, a hová a nemesség is gyülekezni fog. Azt irja a püspök továbbá, hogy a synodust junius hó 8.-án tartják meg és a tanácskozás tárgya lesz „föltalálni a modgiát mikép kölletnek az mostani Persecutiot lechillapitany. Ha kivántatik, akkor alkalmatos személyeket választanak mind ő Fölségéhez, mind a Palatinushoz" akik derogálnak az Evangelicusoknak injuriajokat, hogy vagy ő Folséghe vagy Palatinus Uram parancholná megh, hogy az Urak szünnének megh az persecutiotul es maradna megh ki ki in suo Religionis exercito". A város a synodusra küldötte Baranyai István és Hodikins Györgyöt.

Baranyai István és Hodikins György Szakonyban 1660. évi junius hó 8.-án kelt levélben értesitik Biró Uramat, hogy a synodus ő Felségéhez Vittnyédy István Uramat, Palatinus Uramhoz Franchich János és Pfiszter nevü főembert (Mosoni volt) küldötte követségbe. Miután a nemesség subscriptiot is kivánt, a város követeinek pedig erre nézve nem volt instructiója, levelükben további utasitást kérnek. A tanács Simon János Uram által szóval izentette, hogy mint privat személyek subscribálhatnak ugyan, de nem ugy mint ablegatusok.

A kiküldöttek junius hó 10. én számoltak be szóval is a szakonyi synodusról. A krónikás irja, hogy ő Fölségéhez és ő Fölsége mellett levő német titkos tanácshoz ment Nemzetes Musay Vittnyédy István és Dömölky András, azonkivül Zrinyi Miklóshoz is ablegáltak. „Isten kglmebül jüjenek megh mind jó válaszul, kit Isten ugy adgion Sz. fiának eredmeyert! A költségeket a főrendek és a nemesség viselte.

Városi jegyzőkönyveink nem számolnak be a kiküldetésnek eredményéről, minek folytán én sem közölhetem, hogy a kiküldöttek megbizatásukban eljártak-e és mit végeztek?

Azonban Fenth György (városi notarius) és Hodikins György mint a posonyi országgyülésre kiküldött ablegátusok 1652 évi szeptember hó 6.-án tartott magistratusi ülésben beszámolnak a „religio dolgában" az országgyülésen tett eljárásukról. Referálnak, hogy instructiójukhoz hiven a többi ablegatussal együtt ő Felségének koronás királyunknak két „izbély" alázatos instantiót nyujtottak be, de „mindazokra igért resolutiot nem nyerhettek". Hol azt mondották, hogy ő Felségén nem áll a religio „gravamenainak complánálása", hol pedig, hogy nem

lett el ne hanyagolja s rdülő leányka a háziteendők elsajátitását, ne mellőzze a főzési tudományt, a rendes háztartás szabályait, ne restelje megfigyelni, tanulmányozni a cselédkérdés nehéz problémáját, aminek sokszor a háziasszony tapintatos és ügyes vezetése a megoldója. Ne kicsinyelje a kézimunka, főleg a foltozás, stoppolás, varrás, kötés mesterségét, ami nagyobb károknak és kiadásoknak a megvédője. Gyakorolja a fiatal leányka a magafölötti uralmat, a kedves, figyelmes, előzékeny, önzetlen és engedékeny modort; már zsenge korában vésődjék fogékony szivéhez az a gondolat, hogy ő másokért van, másoknak él és környezetéhez szives örömest tudja magát alkalmazni, akkor idővel ezen szép női erények ugy meggyökeresednek, hogy azok nem hogy áldozatába kerülnének, hanem örömére fognak szolgálni. Egy ilyen önzetlen feleség fogja tudni férjét családjához kötni, otthonát kellemessé tenni. — Továbbá nagy érdekkel kivánja a gyermeknevelés systémáját, ez is egy oly tudomány, mely a nőben sohasem vész kárba, mert ha nem is megy férjhez, nem lesz anya, uton utfélen kinálkozik mód és alkalom, már a természetből magával hozott anyai hajlamát a gyermeknevelés terén kifejteni, kidolgozni és áldásos munkát végezni. Ehhez pedig nem annyira észbeli tudomány kell, mint szivműveltség, szivjóság, ez szerzi meg a boldogságot. Azért nem tudom eléggé hangsulyozni, hogy a nő, ha kénytelen is és a körülményei engedik, hogy férfimódra keresse meg kenyerét sohasem hagyja szem elől, hogy ő azért nő marad, a férfimunka ne legyen nőierényeire kárára, azoktól ne engedjen sőt ellenkezőleg tekintve, hogy a férfitársaságban végzett hivatalmunka, a nőre több veszéllyel járhat, nem okolva mindig épen a legtapintatosabb munkatársakra, legyen még visszatartóbb, még szigorubb elveire, mi egész viseletében, öltözékében nyilvanyuljon. Sajnos az öltozék! ez a leggyengébb oldala a mai nőnemnek. A divattal sehogysem tud szakitani, ha még oly esunya, izléstelen, sőt botrányos, kevés kivétellel mind ragaszkodik hozzá, pedig **ezen** gyengeség által árulja el leginkább, hogy bármily tanult is, bármiféle férfimunkára mer is vállalkozni, azért e tekintetben mindig csak a gyenge nő marad. **Itt** mutassuk meg, hogy mi erősek tudunk lenni, hogy a komoly munka elveszi kedvünket gyenge hajlamainkat követni. Ha már komoly kenyérkereső pályára szántuk magunkat, ugy irtsuk ki a velünk született női hiuságot, tetszésvágyat, ne leljük örömunket holmi léha udvarlásokban, ezt kellene elsősorban gyökeresen kitépnünk szivünkből, hogy ezután igazi komolysággal tekinthessük az élet terheit és lelkiismeretesen végezhessük az elvállalt feladatot. Ha egész szivvel-lélekkel és **józan** ésszel dolgozunk, ily módon megkivánhatjuk, hogy egyenlőnek tekintsenek a férfivel és akkor joggal meg is érdemeljük az egyforma honoráriumot is. Tudom, ilyen erős nő előtt minden férfimunkatársa csak kalapot emelne és egy bizonyos tisztelet fenntartás mellett, egyenjogunak fogja tekinteni.

Végezetül még csak egyet emlitek. Ugyanis azon csodálkozom, hogy vajjon mi okozhatja azt, hogy a nőknél a kenyérkereseti pályaválasztásnál a tanitónői állás és a hivatalbeli munkák vannak főleg előnyben részesitve, holott számtalan olyan szépen jövedelmező pálya is létezik, mely sokkal jobban megfelelne a női hivatásnak? Ott van a sok betegház, gyengeelméjü-, hülyegyermekápoldák, némák és vakok intézete, nyomorék gyermekek menhelye, hol mindenütt női személyzetre nagy szükség valna, mit férfimunka nem pótolhat. Miért nem gravitálnak első sorban ilyen állásokra? és csak ha itt nem kapnának elhelyezést, fordulnának a hivatalbeli férfimunkához? S körültekintve, volt alkalmam tapasztalni, hogy a kórházak, betegházak, ugy a nagy- mint a kis városokban, mily zsufolva vannak betegekkel és mily nagy a női személyzet hiánya, ezáltal csak épen a legszükségesebbet tudják a beteg körül elintézni, különben elhagyatva feküsznek órákszám magukra, egymás segitségére hagyva szánalmas állapotukban. Pedig mily könnyebbség lenne szenvedésükön, ha elegendő személyzet révén kis szórakozásban is volna részük, mely felolvasás vagy elbeszélés képen volna elérhető. A szerencsétlen sorsu gyermekek intézetében is mily áldásos kenyérkereső munka kinálkozik, azokat gondozni, ápolni, nevelni, tanitgatni, mert ezen állásokhoz sok gyengédség, türelem, kitartás és **meleg sziv** kell, mit a nő már természetétől fogva könnyebben nyujthat, mint a férfi.

Hogy a nőknél felülkerekedett a hivatalbeli férfimunka iránti nagyobb kedv, ezt náluk nem az az aggodalom okozta-e, hatha ily viszszavonult állásokban nem érvényesülnének eléggé? mert az nem eléggé férfias jellegü, ott a világtól feledésbe mehetnének?! Itt is csak kikandikál a mai korszak modern nézete, a nőket nem háttérbe szoritani, hanem a férfiakkal ugyanegy állásba helyezni őket, a nyilvánosságban müködni hagyni, hogy ezáltal nekik is mindenhez egyforma joguk legyen. Csakhogy az nagyon téves felfogás, hogy az imént emlitett ápolási- gondozási munkák intézetekben és betegházakban háttérbe szoritanak őket, mert bizony ott jóval **nagyobb, fáradságosabb** és **hasznosabb** munkát végeznek, mint egy irodában és az a feláldozó munka nem vetne gátat, hogy a közérdekü hatósági ügyekhez is lehessen joguk vagy beleszólásuk. Megengedem, hogy ezen állásokban helyzetük nem jutna oly érvényre, de legyen a nőnek az a főtörekvése, minél nagyobb hasznára lenni a fiatal és szenvedő nemzedéknek, ehhez pedig első kellék, hogy maga magáról feledkezzen meg **teljesen** és ne tekintse a pályaválasztásnál **saját** előnyeit, kedvteléseit, hanem csupán a hasznot, mit mások irányában általa tesz. — Igy kellene a nőnek gondolkozni, lehet ugyan, hogy az én álláspontom ódivatunak tekinthető, de magam is a nőnemhez tartozván, oly fájós szivvel észlelem, mint fogynak rohamosan azon szép lelki nőerények, melyeket eredetileg Istentől kaptunk és azok helyett az önzés, dicsvágy és a haszonlesés domborodik ki, pedig ezek ugy nem illenek a gyengédszivü, szerény nőhöz, amelynek született.

---

lehet ő Felségétől a complánást mostanában el várni, mert ha lehetett volna, eddig is megesełekedte volna. Igy azután, miután a religió dolgában kedvező „resolutiót cum satisfactione" el nem érhettek, instructiójukhoz képest más ügyeknek tractatusába (tárgyalás) nem bocsátkoztak, hanem Péchy Gáspár nevü felföldi vármegyékről származó követnek inditványára Palatinushoz irásban benyujtva „subortas difficultates" és Palatinus és Bán Uramtól elbucsuzva, ki ki haza felé távozott. Egyedül a catolikus követek maradtak meg Posonyban.

Zvethich András v. titkos tanácsos a követeknek relatiója után arra való figyelemmel, hogy miután a religió dolgában felmerült gravameneket nem orvosolták és ennek folytán a követek az instructio értelmében egyébb tractatusokra nem mentek, hanem hazatértek mondja: „ott maradva Posomban az Catholicusok: annakokáert ebben már oly dologh fekszik, hogy vagy jó, vagy gonosz kimenetek leszen, az közönséghesen fogh háromlany az eghesz városra es senki a követekre az iránt nem vethet, azert melto a városnak jó vigyázatba lenni, mivel az Catholicus fel meg ott maratt az országh Gyülésen és végezten végez, azonban ha az Város ellenis valami elő kelne, hogy tudhatna megh a Város és más egyeb hireketis".

Chirip András Uram a 24-gyes Uraim és az egész község képében felkelve, a követeknek megköszönte fáradtságukat, kérve szeretettel ha kivantatnek, tovább is ne nehezteljenek fáradozni. Melyre a követek kijelentették, ha „eő Fölséghétül cum contento (megelégedés) leszen valami resolutis s arra még egyszer az országh Gyülésre fol kolletik menny, készek lesznek rea. Interim pedigh az vigyazásra oda fol Posonba valasztatot Simony János Uram cum Instructione, mely fogh kezeihez adatny".

Simon János 1662. évi szeptember hó 16-án referált kiküldetéséről. Jelenti a magistratusnak, hogy a catolikus status jobbára naponként az országházára egybegyült és az elmult héten ő Felségének „a Gravameneket es azoknak valamy uy Dipplomát a Punctumbul állot subseriptiora beattanak és az Gravamenekre az elmult hetfőn ugy mint 11 szeptember jött ki eő Fölségétől a resolutio, de az Dipplománák nem subseribalt eő Fölséghe, igy viszont azutan valo kedden a catholicus status replicalt az eő Fölséghe resolutiojára, mely alkalmatosághal ő kglme is szerettene azon gravaminoknak és resolutionak, maghával el is hozta, mellyek jobbára az országhban levő nemet had felol es az végh házak fortificatioja (erődités) felol vagyon. Item értette azt is utjában, hogy fölföld vármegyekbely követek mind Kasán dirigáltattanak, hogy ott egyben gyüllyenek és Principalisokkal egiüt de securiori permansione sui végezhettek, mely Gyülésrül ha mi hir fogh érkezny, bizta a Városnak joakaroira, hogy mingiárast tudositchak róla".

— a. j —

Városi ügyek.

18588/918 **Hirdetmény**

a gyümölcsből való szeszfőzés korlátozása tárgyában.

A m. kir. ministerium 2309/1918. M. E. számu, illetve a m. kir. pénzügyministerium 73.580/1918. számu rendelete alapján közhirré teszem:

A fai-szeder (eper), boróka és szilva kivételével, minden másnemű gyümölcsöt, továbbá ezen másnemű gyümölcsök hulladékait, végül bármely nemű gyümölcskészitményt (gyümölcsizt, gyümölcskonserveket, gyümölcsbort, stb.) szeszfőzésre felhasználni tilos.

Szőlő a fent idézett rendeletek alkalmazásában nem számit gyümölcsnek.

Szilva feldolgozására létesült központi szeszfőzdék, minthogy a felállitásukra adott engedély értelmében szilvaiz készitésével és szilvaaszalással is kötelesek foglalkozni, az általuk átvett nyári szilvamenyiségnek legalább 10%-át kötelesek izkészitésre és aszalásra forditani.

E rendelkezések megszegése miatt az előbbi bekezdésben emlitett engedély elvonásának van helye. Az elvonás tárgyában a pénzügyministerium határoz.

Aki e rendelkezést megszegi, vagy kijátsza, az kihágást követ el és függetlenül a cselekmény miatt a szeszadóra vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében esetleg kiróható büntetéstől hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Gryneusz György s. k.
kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

3424/918 **Hirdetmény**

Kőszeg szab. kir. város polgármestere közhirré teszi, hogy az országos közélelmezési hivatalt vezető m. kir. minister 97042/VII-1918 sz. körrendelete szerint zöldség- főzelék és gyümölcsnek bizottságilag megállapitandó kontingensének külföldre való kivitelére jogositó szállitási igazolványt csakis az országos zöldség-, főzelék és gyümölcsforgalmi részvénytársaság van jogositva kiállitani.

Ily igazolványt csakis a legalis kereskedők, termelők és azok szervezetei kaphatnak akkor, ha a belföldnek nyári zöldség- és gyömölcsfélékben mutatkozó szükséglete kielegitésében résztvettek és sem árdrágitásért, sem áru elrejtésért elitélve nincsenek.

A vám külföldre szállitandó azon cikkeknél, amelyel a pénzügyminiszteriumnál vezetett tilalom jegyzékben szerepelnek, köteles a kiviteli engedélyt kérő fél szabályszerű szolgálati uton a pénzügyminiszteriumtól is az engedélyt beszerezni. Kőszeg, 1918. junius 20.

Jambrits Lajos polgármester.

3410/918 **Hirdetmény**

Közhirré teszem, hogy a hadisegélyek kifizetése julius hó 3-án kezdődik délután ½3 órakor. Még pedig ugy hogy
3 án 1—200 számig,
4-én 200—400 számig,
5 én 401—600 számig,
6 án 601—végig.

Mindegyiknek a száma a kifizetési könyvecskéjén látható. Kőszeg, 1918. junius 27.

Dr. Országh Sándor, gazd. tan.

1521/918 **Hirdetmény.**

Felhivom mindazokat, akik fautalványaikat eddig ki nem vălthatták, hogy julius hó 2 án d. e. 9—11 között okvetlen vegyék át, mert ellenkező esetben a részükre fenntartott famennyiséget másnak adjuk el.

Kőszeg, 1918. junius hó 27-én.

Dr. Országh Sándor, gazd. tan.

Helyi hirek.

Előléptetések. A népfölkelő tisztikarban ujabban előléptettek századosokká: Unger Károly és Dr. Dukesz Miksa.

Előléptetés. Riedinger Frigyes lukácsházi bérlő 18. hov. gy. ezredbeli népfölkelő főhadnagy, ki mint egy kincstári gazdaság vezetője a román határon szolgál, soronkivül századossá léptetett elő.

Előléptetés. A dunántuli ev. egyházkerület főiskolai bizottsága Kiss István felsőbb leányiskolai hitoktatót és a latin nyelv tanárát, ki eddig ideiglenesen működött, ez állásában végleg kinevezte.

Érettségi vizsgálatok voltak e hét elején főgimnáziumunkban dr. Dsida Ottó, tankerületi főigazgató elnöklete mellett. Az érettségizők mind sikerrel állották ki, és pedig névszerint: Handschuh Viktor, Mandl Hugó, Molnár Ilonka, Domsich Ferenc, Hammer Lajos, Jagits Miklós, Módli György. Az első kettő praematurus. Katonai szolgálatra való bevonulásuk előtt érettségit tettek: Markovits József, Deutsch Imre és Simon József.

Halálozás. Kühn Ernő ikladi tanitó, városunk szülötte, a városunkban soká tartozkodott Kühn család sarja, hosszú szenvedések után 32 éves korában hunyt el Budapest egyik gyógyintézetében, a harctéren szerzett sulyos betegség folytán. Özvegye és 4 éves kis fia valamint a Kühn—Edler—Huszár—Rosner családok gyászolják.

A háborus adók fizetési módjáról szives volt dr. Országh Sándor városi adóügyi tanácsnok az érdekeltek tájékoztatása céljából a következő figyelmeztető adatokat rendelkezésünkre bocsátani: A hadi-nyereségadó határozatok már leérkeztek. Akire sérelmes, — a legtöbben megnyugodtak a kivetésbe, — az a közigazgatási birósághoz fellebezhet. A jovedelmi-, vagyon- és hadi-nyereségadó a városi adópénztárnál fizetendő, a kiadott közös adóiv alapján. Csak a hadi-nyereségadónak van külön adóive. Az 1915, 1916 és 1917. évi adók egyszerre egy összegben fizetendők. A jovedelmi adónak 1918 első félévére eső része szintén, a megelőző év arányában. Ezt mindenkinek fontos betartani, különben jelentékeny késedelmi kamattal terhelik. A hadiadó 1914, 1915. és 1916. évi összegének fele, a pótlékokét is, 30 nap alatt fizetendő, a másik fele hat hónap mulva. Fellebbezés illetve panasz halasztó hatással nem bir. A kézbesitéstől számitott 15 nap alatt lehet panasszal élni. Akinek bármi tekintetben felvilagositásra van szüksége, annak a városi adóhivatal a legnagyobb készséggel adja a szükséges adatokat és utbaigazitást.

A Vöröskereszt Peter Pál napját tegnap tartották meg az egész országban, de városunkban figyelemel az aznap Szombathelyen rendezett nagyszabásu ünnepélyre ma vasárnap tartja meg, ugyanoly szerény keretben mint minden évben. Éppen csak, hogy alkalmat nyujt a közönségnek egy nagyon szerény jótékonyság gyakorlására. Ifju hölgyeink virágokat, csokrokat fognak árusitani megállapitott 20 fillérért, virágdiszes ponnyfogatok fogják a gyermekeket kocsikáztatni 10 filléres taksa mellett és ebből vár az egyesület annyi jovedelmet, hogy az országos gyüjtés sorából a mi városunk jótékonysága se hiányozzék, mikor a Vöröskeresztegylet támogatásáról van szó. Hisszük, hogy áldott jó közönségünk, mely a magasztos hivatásu egyletet mindenkor segitette, néhány fillért ez évben is szivesen ad a humánus célnak.

Az árvaházi jegyespár. Kedves jelenete volt a vasutasok közgyülését követő közebédnek. Egyik jólelkü vasutas szeretettel emlékezett meg a vasutas árvaház két neveltjéről, két árváról, kik ugyszólván elsőkként kerültek ki a nevelő intézetből és mindegyikük a vasut szolgálatában találta meg kenyerét, megőrizvén egymás iránt is átérezve azt a szeretetet, melyre őket tanitották. Ez a szeretet örök életre kötötte össze az ifju mátkapárt. Akiket pedig a vasutasok igy neveltek fel, azokról elért boldogságuk napján sem feledkeztek meg. Azzal tetézték, hogy szerető szivvel segitik őket saját együttes tüzhelyük megalapitásában. A roluk való megemlékezés elegendő volt, hogy nyomban ezer korona gyüljön egybe e célra és még tovább is gyüjtenek számukra, hogy semmise hiányozzék teljes boldogságukhoz. Igy csak a vasutasok tudnak embert szeretni.

A vasutasok közgyüléséből alig láttunk valamit. Két különvonat közvetlen a Vasutas Árvaház telke mögött állott meg és igy a vendégek a város megkerülésével jutottak el az országos közgyülés szinhelyére. Ha nem is fordultak meg ezuttal a városban, de gyönyörködhettek a város szép látóképében, mely éppen onnét nyujt igen kedves látványt. Mintegy 200-an gyülekeztek a Vasutas Árvaház impozáns épületében, hol Rodig István igazgató és neje mindenre kiterjedő figyelemmel fogadták az érkezőket. Itt üdvözölte őket a város polgármestere is. A diszteremben Dr. Hauser Adorján udv. tanácsos elnöklete alatt folyt le a közgyülés, ki a kereskedelmi miniszter képviseletében megjelent Horváth Sándor miniszteri tanácsost, Kőszeg város polgármesterét és Dr Ujváry Szombathely város helyettes polgármesterét üdvözölte, azután leleplezték a Vasutas Szövetség két kiváló érdemü elnökének Tolnay Kornél és Zelovich Kornél arcképeit, kik emlékbeszédekben méltattak. A vasutas közgyülés tulajdonképeni napirendje részben igen izgalmas volt, mert akadtak, akik szembehelyezkedtek a vezetőség jó szándékaival, de mikor szavazásra került, oly megelégedett volt mindenki, amiuthogy csak vasutasoktól telhetik, akiknek igazán nincs okuk a panaszkodásra. Csak végig kellett nézni a legkülönbözőbb állást és hivatást betöltő vasutasokon és a jólét el nem homályositható jeleit láttuk valamennyiükön. Délután két órakor a Sörkert vendéglőjében közös ebédre gyültek össze és a jobb ellátáshoz szokottak talán itt észlelték első izben, hogy háborus és élelmi inséges korszakban élünk. De még ez sem vette a vasutasok hagyományos jó kedvet. A szellemes és ötletes felköszöntők változatos „garnituráját" élvezhették. Jambrits Lajos polgármester igen hangulatosan elmondott felköszöntője, a vasutasok nagy nemzeti érzéséről óriási hatást keltett. A vasutasok sok igen kiváló szónoka ugy a közgyülésen mint a közebéden nagyon figyelmes és hálás hallgatóságra talált. Ügyeiket jól és közmegelégedésre elintézve az esti vonattal távoztak városunkból, hol, reméljük, kedvezőbb és kellemesebb viszonyok idején fogjuk őket viszontlátni.

Vasuti közgyülés lesz a jövő hónapban is. A kőszeg—szombathelyi vasut r. t. 1917. évi közgyülésének megismétlése. A törvényszék jelentéktelen formahiba miatt megsemmisitette s mert fellebbezés után a felsőbb biróság is a rideg betűhöz ragaszkodott, az egy évvel ezelőtti közgyülést ujra meg kell tartani. Tiszta formalitás az egész. Ugyanazon kimutatást és javaslatot terjesztik a közgyülés elé.

A városi vámszedési jogra vonatkozó határozatot a miniszter nem hagyta jóvá, mert módositását kivánja. A jövő heti közgyülésen fogja tárgyalni a képviselőtestület.

Az Ovoda-mulatság nem julius 7.-én, hanem 14.-én lesz a sorházkert helyiségeiben. Tehát egy héttel tovább kell türelemmel várnunk arra a sok kedves látványosságra, amiben a kis ovodások bennünket meglepni készülnek.

A szombathelyi Peter Pál napi nagy vásári cécós mulatságra, melyre az egész vármegye küldött ajándékokat, Kőszeg városa 80 kiló cseresznyét és a vásári bódék diszitéséhez két szekér fenyőgalyat adományozott.

Sörgyárunk már két hónapja kezdte meg üzemét és a serfőzés első termékei már legkö zelebb forgalomba bocsáttatnak. A kőszegi sör mindig igen jó volt, de csak az utolsó években érte el azt, hogy ezt el is ismerjék és nem sajnálták le csupán azért, mert „hazai" és „helybeli" volt. Most persze a kőszegi sörgyár sem lesz képes oly jó minőségü sort áruba bocsátani, mert mint ismeretes törvény és rendelet árpaszükségletének csak egy nagyon csekély részét juttatja a sörgyáraknak s igy kényszeritve vannak árpapótló anyagot használni, a sör cukorfoka pedig a régi 10—12 fok helyett csak $6^1/_2$ lehet. Ez bizony szokatlan és a közönség nehezen törődik bele. E miatt kevesebbet gyártanak, még azért is, mert drága, lévén még a pótló anyagoknak is 8—10 szeresen nagyobb az ára az árpánál; a drágább munkaerőről, szénről, olajról, stbiről nem is szólva. A kőszegi sörnek jósága azon alapult, hogy a kőszegi viz a sörfőzéshez kiválóan alkalmas és hogy itt nem ismertek más sörfőző receptet, mint az érett árpa- és komló-lé százados eljárását. Ezt követi a sörgyár most is, mikor szintén uj pótló anyagot, a cirokmagot igénybe venni kénytelen, de mert nem tér el az ősi sörfőzés módszerétől, a kőszegi sörgyár főzése a hadisörök sorából is kiemelkedni fog és abba nyugodt lehet mindenki, hogy az feltétlenül megbizható minden egyébb vegyi művészettől ment teljesen tiszta ital lesz. Erről meggyőződhetnek a most hetek óta folyamatban levő és még néhány hétig eltartó főzéseknél bárki is. Felemlitjük pedig ezt azért, mert a sörfogyasztó közönség, okulva a multakon, reméljük most már nem ül fel a sógornak, sem senki másnak, hanem ha egyszer megindult saját főztünknek kimérése, nem fogad el mást, mint „helybelit". Az emeli a helyi ipart, ha első sorban mi magunk megbecsüljük!

Szalámit hozatott a város polgármestere a közönség részére, a közélelmezés megjavitására. Harminc korona lesz kilója és akik venni akarnak jegyeztessék be a városházán.

Hus-talány. Ember legyen, aki megfejteni képes. Egyik határszéli járási székhelyen járt e sorok irója e héten, hol egy a népet szerető kiváló vezető férfiu asztalán válaszlevelet talált barátjától, kitől azt kérdezte, miképen lehetséges az, hogy az egyik járás 20—30 koronás husárai, a másik, szintén határszéli járásban, majd felével alacsonyabbak? A levélben az állott, hogy a dolog nagyon egyszerü. — A járási elöljáróság és vezető férfiai egybehivták a mészárosokat és a hatósági husszék felállitását adták tudtukra, ha áraikat nem mérsékellik. Olyanok mondták, kikről tudták, hogy amit megkezdenek, azt végre is hajtják. De tudták azt is, hogy feltétlenül melléjük áll az egész közönség. Igy azután az történt, hogy a mészárosok nem engedték a dolgot odáig fejlődni, hanem leszálltak az árakkal. Mégis, ugy irja, drágaság lett az akcióból. Mert most az eddigi 12 korona helyett mégis csak 14 koronára emelkedett a hus kilója. Igy irta ezt meg egy szavahitető férfiu a németujvári járásból a felsőőribe és mi álmélkodva állunk e talány előtt és nem tudjuk megfejteni. Hogyan lehet Németujvárott a hus 80—100%-al olcsóbb? —

Mindenkit érdekel, aki olvas Az Érdekes Ujságnak az az ujitása, hogy a lap minden számában egy teljes kis regényt közöl. Nagy Endre maga illusztrálta rovata, rengeteg olvasni való, friss aktuális képek sokasága van ezenkivül minden számban. Az Érdekes Ujság pályázatai pedig mindig eseményei a magyar társadalomnak és irodalomnak. Az Érdekes Ujság egyes száma 80 fillér. Előfizetés egy negyedévre 10·— korona.

Állami anyakönyvi kivonat.

Május hóban.

Házasságok:

Németh Ferenc huszárőrm.—Süle Margit,
Tóth Sándor szabó—Móricz Anna,
Ritter János kisbirt.—Säckel Teréz.
Nähr Ferenc villamos—Scheer Magdolna,
Farkas István cipész—Globits Gizella,
Paál Sándor földm.—Kohl Mária.

Születések:

Dr. Freyberger Jenő—Lang Margit: Kamilla,
Fazekas Antal—Kentol Karolina: János,
Rusznyák Samu kom.—Gneisz Anna: Kálmán,
Varga József kertész—Csery Karolin: Karolin,
Weber Teréz: Viktor,
Pavetits Ede tanár—Módly Sári: Éva,
Kovács János kazánfütő—Herceg Róza: János,
Helfensdorfer József—Arthofer Lujza: János,
Grosz Jakab menekült—Ganger Fany: Rachel,
Stampf János kőmives—Krotzl Fr.: Nándor,
Heiszt Ferenc őrm.—Prikopa Mária: Alfréd,
Dominek István cipész—Kis Anna: Gyula,
Kappel Samu—Baumgartner Mária: József,
Tompek Károly cipész—Reitmeyer L.: Ferenc.

Halálozások:

Márkus Kálmánné Lausch M., 62 é., cukorbeteg,
Horváth József, 35 é., napszámos, tüdővész,
özv. Schmid Józsefné Vida Lujza, 85 é., akkór,
Keglovics Fabián, 64 é., hashártyagyulladás,
Wolf Adolf, 49 é., szatócs, tüdővész,
Tomits Lajos, 63 é., cipész, mellhártyalob,
Jenatsek József, 58 é., napszámos, agyszélütés,
Szirch Ignác 68 é., lakatos, gyomorrák,
Groszman János, 20 é., szobafestő, tüdővész,
Schwahofer József 64 é., napszámos, tüdővész,
Jakobi Hermina 59 é., magánzó, agyvérömlény,
Karner Gusztáv 93 é., magánzó, aggkór,
Baits Mihály, 64 é., földbirtokos, arcrák,
Kager József, 39 é., szatócs, gyomorrák.

Pályázat.

A dunántuli ág. h. ev. egyházkerület a kőszegi leányiskolájánál **(felső leányiskola és leánygimnásiumnál)** pályázatot hirdet három helyettes tanári állásra a következő szakokból:

a) német — francia,
b) latin — görög.
c) mennyiségtan — természettan.

Pályázhatnak ág. h. ev. vallásu középiskolai, illetőleg tanitónőképzőintézeti tanárok és tanárjelöltek, ha szaktárgyaiknak **legalább egyike** megfelelő.

Évi javadalmazás 2000 (kettőezer) korona s az államtól nyerendő háborus segély.

Az intézet fejlődésével az állások rendes tanári állásokká fognak átszerveztetni.

Nők esetleg teljes ellátást kaphatnak az internátusban mérsékelt díjak mellett.

A folyamodványok kellőkép felszerelve (születési anyakönyvi kivonat, tanulmányi és működési bizonyitványok, családi állapotra s katonai szolgálatra vonatkozó esetleges iratok) **julius hó 20-áig** a dunántúli ág. h. ev. egyházkerület főiskolai megbizottságához cimezve a kőszegi ág. h. ev. leánykőzépiskola igazgatóságához küldendők.

Kőszeg, 1918. junius hó 22.-én.

Arató István
igazgató.

Bádogos és vizvezetéki szerelő

TANONCOK

azonnal felvétetnek

Himler Dezsőnél,
Szombathely, Kőszegi utca.

Házeladás.

Egy emeletes, jól jövedelmező ház számos lakással, szép kerttel szabad kézből eladó. Bővebbi felvilágositást nyújt e lap kiadóhivatala.

Szombathelyi Takarékpénztár
Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen beváltja, szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján díjmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen díjmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztosító társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely Alakult: 1867-ben.

Takarékbetétek 25 millió korona.
Saját tőkéi 4 millió korona.

Meghivás

a kőszeg-szombathelyi h. é. vasut

részvénytársaság

1918. évi julius hó 23.-án délután ½3 órakor

Kőszegen a városháza közgyülési termében tartandó

rendkivüli közgyülésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916. évi üzletévről.
2. Az 1916. évi számadás és mérleg előterjesztése, megvizsgalása és megállapitasa.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. Hatarozathozatal az 1916. évi tiszta nyeremény felosztásáról és a felmentvény megadásáról.

Kőszeg, 1918. évi junius hó 24.-én.

Az igazgatóság.

Az üzleti számadás és mérleg, ugy az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése a közgyülést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztáránál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A közgyülésen az a részvényes bir szavazati joggal, a ki részvényet vagy részvényeiről szóló letétiegyét (20 és 28. §.) 8 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál letette.

Egy részvényes saját letett részvényei után 20-nál több szavazattal nem birhat, egynél több meghatalmazást nem vállalhat s a meghatalmazót megillető szavazatokkal együtt sem birhat 40-nél több szavazattal.

Mérleg 1916. december 31.-én.

Vagyon: Vasutépités és felszerelés 635,800·—. Szombathely állomás bővitése 80,350·46. — Kőszegi állomás épület 34,551·59. — Pénztár 1,248·77. — Óvadékértékpapir 22,000·—. — Adósok 47,950·—. — Takarékpénztári betét 77,063·96. — Összesen: **898,964·78.** —

Teher: Részvénytőke 635,800.—. — Tartalékalap 54,467·57. — Felépitményi alap 42,104·48. — Őrház és csatlakozási számla 20,510·72. — Szombathely állomás bővitési kölcsön 80,350·46. — Jelenléti jegyek és jutalékok 900·— — Kisorsolt elsőbbségi részvények 200·—. — Fel nem vett osztalékok 1,980·— — Óvadékok 22,000·—. — Hitelezők 5,279·53. — 1916. évi tiszta nyeremény 35,372·—. — Összesen: **898,964·78.** —

Megvizsgálta és rendben találta: a felügyelő bizottság:
ifj. Eitner Gusztáv s. k. — *Jambrits Lajos* s. k. — *Dr. Schneller Aurél* s. k.

Utánnyomás nem díjastatik.

Varróné

ajánlkozik házhoz. Ruhaátalakitásokat is elvállalok.

Szecsányi Gyuláné
Gyöngyös-utca 30.

RÜHES LOVAIT kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált **Strausz-féle**

„Fortuna"-lóriihkenőcscsel

(törvényileg védve), mely egysze ü kezeléssel biztosan gyógyit.

Kapható: **STAUTZ ÁRMIN** gyógyszerésznél, **KENDERES,** Jásznagykunszolnok megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR
Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Haló!! Haló!!

Veszek viselt és új cipőket, csizmákat, ruhákat, továbbá kerékpárokat stb. a legmagasabb árért.

Pavetits János
Kőszeg, Gyöngyös utca 9. sz.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform"-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégély 3 K. nagy tégely 5 K. családi adag 12 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.